

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

27 февруари 2024 г.

12:00 ч.

ЛИХВЕНА СТАТИСТИКА^{1,2}

Януари 2024 г.

Основни лихвени проценти и ДЛП

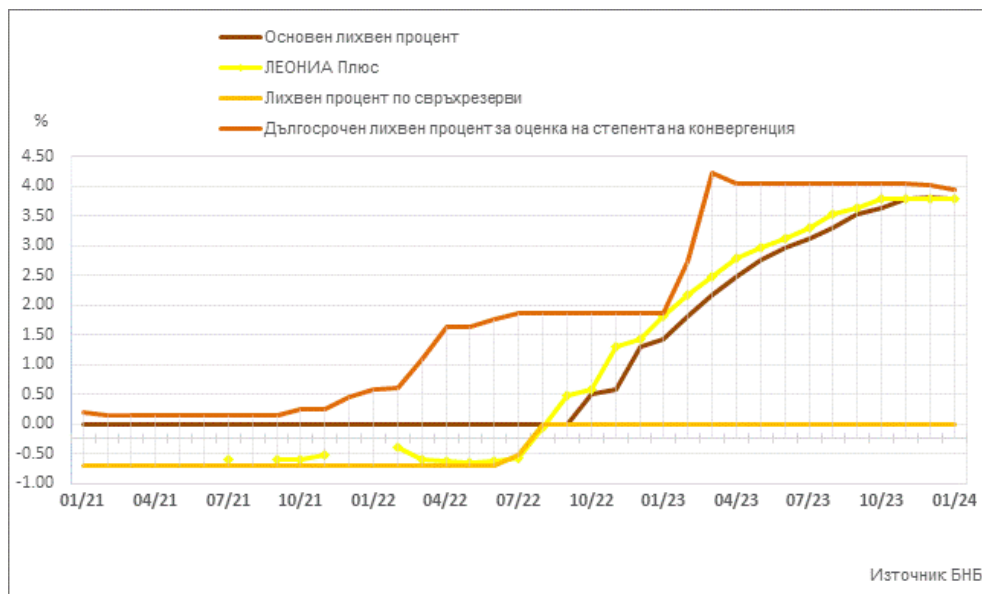
Основният лихвен процент (ОЛП)³ през януари 2024 г. е 3.79%, като в сравнение с декември 2023 г. намалява с 0.01 процентни пункта (пр. п.).

През януари 2024 г. индексът ЛЕОНИЯ Плюс⁴ се понижава с 0.01 пр. п. до 3.79%.

Лихвеният процент по свръхрезервите е 0.00%, като спрямо декември 2023 г. остава без промяна.

Дългосрочният лихвен процент за оценка на степента на конвергенция (ДЛП) през януари 2024 г. е 3.94%, като в сравнение с декември 2023 г. спада с 0.07 пр. п.

ГРАФИКА 1: ЛИХВЕНИ ПРОЦЕНТИ ПО ИЗБРАНИ ИНСТРУМЕНТИ*

Източник: БНБ.

*Прекъсванията на кривата за ЛЕОНИЯ Плюс се дължат на случаите, в които индексът не е наличен.

¹ Пълният комплект от таблици за лихвената статистика на кредитите и депозитите на сектори *Нефинансови предприятия* и *Домакинства*, както и методологическите бележки, се намират на интернет страницата на БНБ в рубрика *Статистика/Парична и лихвена статистика/Лихвена статистика*. На база на постъпила допълнителна информация от банки е извършена ревизия на данните за кредитите и за депозитите за декември 2023 година. Наличието на ревизии е указано в обяснителните бележки към съответните таблици с данни.

² Цитираните изменения са спрямо предходния отчетен период. Изменения по-малки от 0.01 пр. п. не се посочват в текста на прессъобщението.

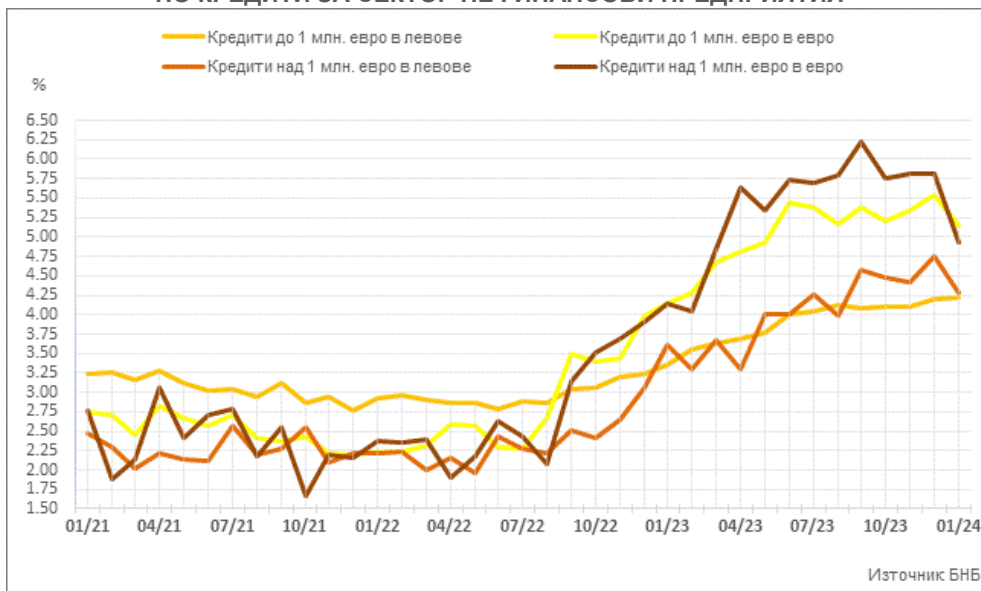
³ ОЛП за текущия месец е равен на средната аритметична величина от стойностите на индекса *ЛЕОНИЯ Плюс* за работните дни на предходния календарен месец, а когато тази средна аритметична величина възлиза на стойност, по-малка от нула, ОЛП се определя в размер, равен на нула.

⁴ Справочен индекс на сключените и изпълнените сделки за предоставяне на необезпечени овърнайт-депозити в левове на междубанковия пазар в България. Месечните стойности са изчислени като средноаритметични от дневните стойности. Индексът не е наличен (п/а) в случаите, в които през отчетния период на междубанковия пазар няма сключени сделки за предоставяне на необезпечени овърнайт-депозити в левове. Считано от 1 юли 2017 г. индексът *ЛЕОНИЯ Плюс* замени индекса *ЛЕОНИЯ* като база за изчисляване на *основния лихвен процент*.

Кредити

Сектор Нефинансови предприятия. През януари 2024 г. средният лихвен процент по *кредитите до 1 млн. евро*, договорени в левове, се повишава с 0.02 пр. п. до 4.22%, а по *тези над 1 млн. евро* се понижава с 0.47 пр. п. до 4.28%. Средният лихвен процент по *кредитите до 1 млн. евро*, договорени в евро, спада с 0.40 пр. п. до 5.14%, а по *кредитите над 1 млн. евро* – с 0.88 пр. п. до 4.93. През януари 2024 г. средният лихвен процент по *овърдрафта* в левове нараства с 0.04 пр. п. до 3.61%, а по *овърдрафта* в евро остава на ниво от 5.43%.

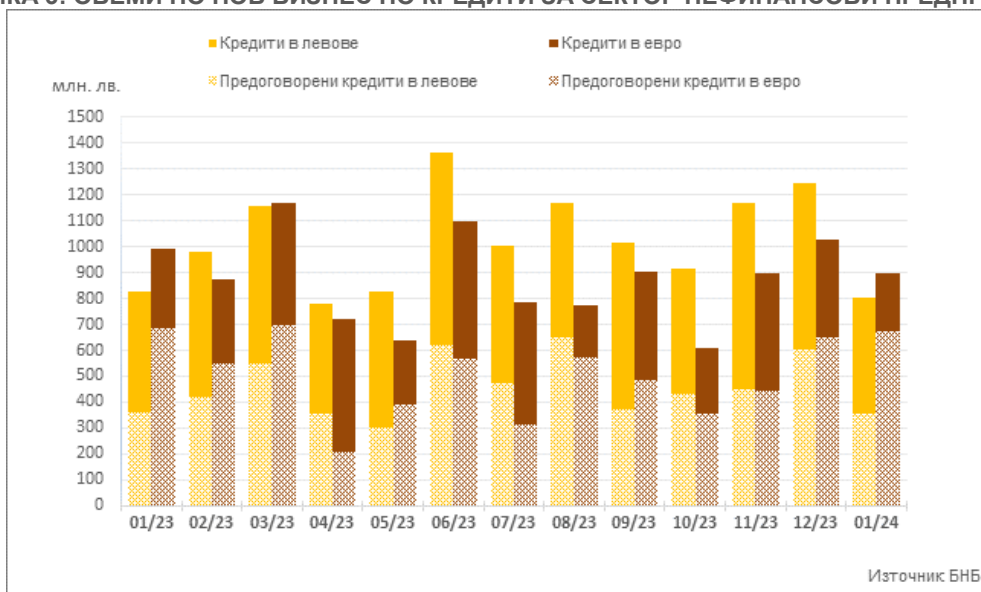
ГРАФИКА 2: ЛИХВЕНИ ПРОЦЕНТИ ПО НОВ БИЗНЕС ПО КРЕДИТИ ЗА СЕКТОР НЕФИНАНСОВИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Обемът на новия бизнес по *кредитите до 1 млн. евро*, договорени в левове, се понижава с 13.8% (61.3 млн. лв.) до 383.9 млн. лв., а по *кредитите над 1 млн. евро* – с 47.7% (381.3 млн. лв.) до 417.7 млн. лв. При обема на *предоговорените кредити и кредитите за рефинансиране* в левове се наблюдава намаление с 40.4% (242.5 млн. лв.) до 357.9 млн. лв.

Обемът на новия бизнес по *кредитите до 1 млн. евро*, договорени в евро, нараства с 16.8% (11.6 млн. лв.) до 80.6 млн. лв., а по *тези над 1 млн. евро* спада с 14.9% (142.7 млн. лв.) до 816 млн. лв. При обема на *предоговорените кредити и кредитите за рефинансиране* в евро се наблюдава увеличение с 3.8% (24.9 млн. лв.) до 673.5 млн. лв.

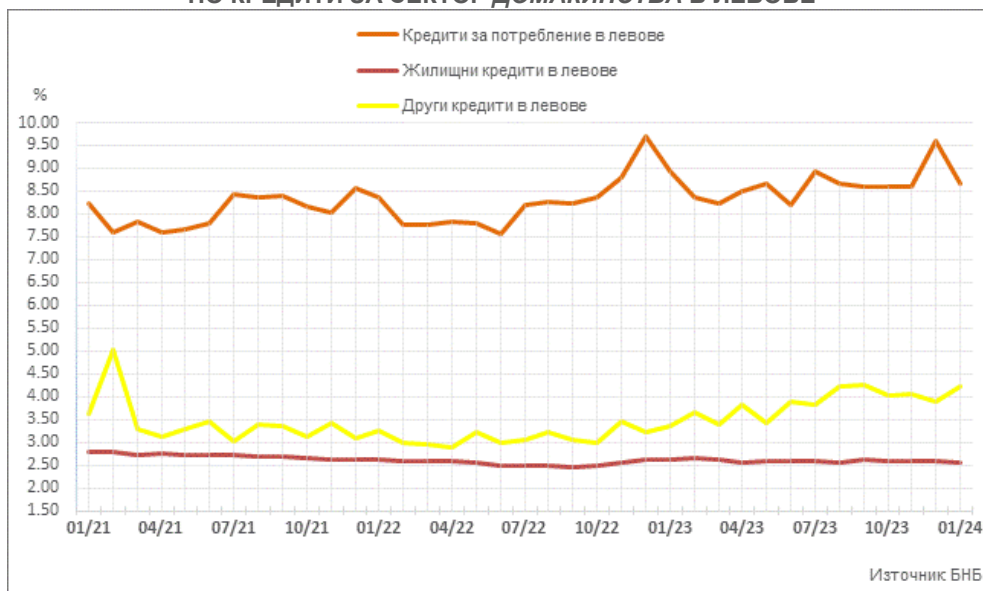
ГРАФИКА 3: ОБЕМИ ПО НОВ БИЗНЕС ПО КРЕДИТИ ЗА СЕКТОР НЕФИНАНСОВИ ПРЕДПРИЯТИЯ*

*Предоговорените кредити включват и кредитите за рефинансиране.

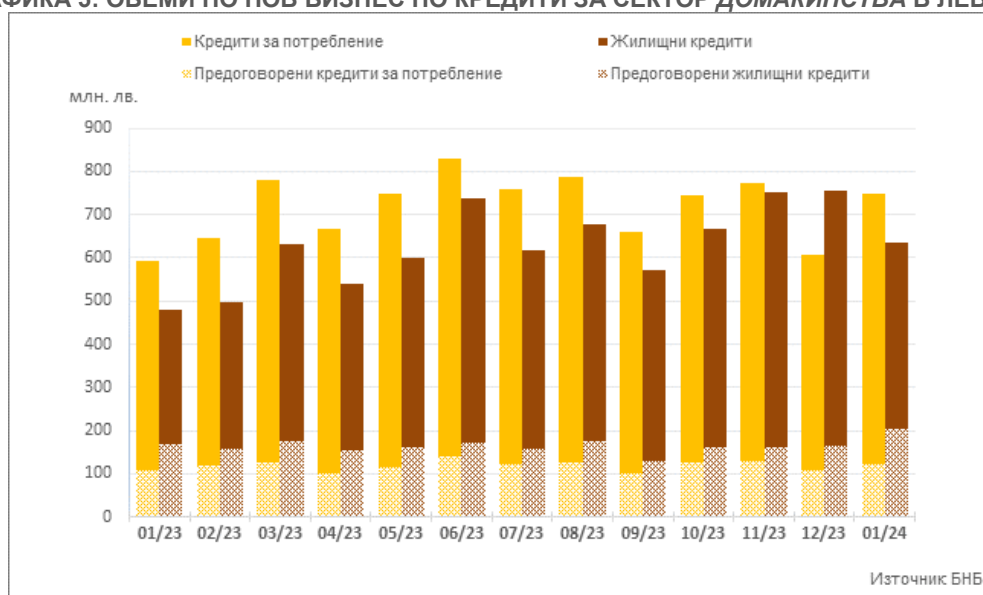
Сектор Домакинства⁵. През януари 2024 г. средният лихвен процент по кредитите за потребление в левове намалява с 0.93 пр. п. до 8.67%, а годишният процент на разходите (ГПР) по тези кредити – с 0.92 пр. п. до 9.21%. При жилищните кредити в левове, средният лихвен процент се понижава с 0.02 пр. п. до 2.57%, а ГПР по тези кредити – с 0.01 пр. п. до 2.85%. Средният лихвен процент по другите кредити⁶ в левове се повишава с 0.33 пр. п. до 4.23%. Средният лихвен процент по другите кредити в левове на Работодатели и самонаети лица нараства с 0.44 пр. п. до 4.19%. През януари 2024 г. средният лихвен процент по овърдрафта в левове намалява с 0.01 пр. п. до 14.74%, а при кредитите по кредитни карти, извън безлихвен гратисен период, в левове се увеличава с 0.06 пр. п. до 20.99%.

ГРАФИКА 4: ЛИХВЕНИ ПРОЦЕНТИ ПО НОВ БИЗНЕС ПО КРЕДИТИ ЗА СЕКТОР ДОМАКИНСТВА В ЛЕВОВЕ

Обемът на новия бизнес по кредитите за потребление в левове се повишава с 23% (139.8 млн. лв.) до 747.1 млн. лв., а този на предоговорените кредити и кредитите за рефинансиране – с 11.5% (12.6 млн. лв.) до 121.8 млн. лв. При жилищните кредити в левове обемът на новия бизнес се понижава с 15.8% (119.4 млн. лв.) до 635.4 млн. лв., а този на предоговорените кредити и кредитите за рефинансиране нараства с 24.9% (40.9 млн. лв.) до 205.1 млн. лв. Обемът на новия бизнес по другите кредити в левове спада с 14.1% (3.4 млн. лв.) до 20.5 млн. лв., а този на предоговорените кредити и кредитите за рефинансиране – с 21% (2 млн. лв.) до 7.7 млн. лв. Обемът на новия бизнес по другите кредити в левове на Работодатели и самонаети лица намалява с 15.2% (3.1 млн. лв.) до 17.3 млн. лв.

ГРАФИКА 5: ОБЕМИ ПО НОВ БИЗНЕС ПО КРЕДИТИ ЗА СЕКТОР ДОМАКИНСТВА В ЛЕВОВЕ*

*Предоговорените кредити включват и кредитите за рефинансиране.

⁵ Сектор Домакинства включва и сектор Нетърговски организации, обслужващи домакинствата (НТООД). Данните за кредитите за потребление и за жилищните кредити се отнасят само за сектор Домакинства.

⁶ В показател други кредити се включват и средствата, отпуснати на сдруженията на собствениците по Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради.

Депозити

Сектор Нефинансови предприятия. През януари 2024 г. в сравнение с декември 2023 г. средният лихвен процент по депозитите с договорен матурирет (ДДМ) в левове се увеличава с 0.06 пр. п. до 2.31%, а по тези в евро намалява с 0.02 пр. п. до 2.87%. Средният лихвен процент по *овърнайт-депозитите* в левове спада незначително до 0.03%, а по тези в евро остава на ниво от 0.08%.

Обемът на новия бизнес по депозитите с договорен матурирет в левове се понижава с 13.3% (103.5 млн. лв.) до 676.5 млн. лв., а по тези в евро – с 29.6% (154.4 млн. лв.) до 367.7 млн. лв.

Сектор Домакинства⁵. През януари 2024 г. средният лихвен процент по депозитите с договорен матурирет в левове спада с 0.21 пр. п. до 0.74%, а по тези в евро – с 0.35 пр. п. до 1.06%. Средните лихвени проценти по *овърнайт-депозитите* в левове и в евро остават на нивата си от 0.01%.

Средните лихвени проценти по депозитите, договорени за ползване след предизвестие в левове и в евро се запазват на нивата от предходния месец съответно 0.10% и 0.15%.

Обемът на новия бизнес по депозитите с договорен матурирет в левове нараства с 0.4% (0.9 млн. лв.) до 269.4 млн. лв., а по депозитите с договорен матурирет в евро спада с 14.9% (33.4 млн. лв.) до 191.3 млн. лв.

ГРАФИКА 6: ЛИХВЕНИ ПРОЦЕНТИ ПО НОВ БИЗНЕС ПО ДЕПОЗИТИ С ДОГОВОРЕН МАТУРИТЕТ НА СЕКТОРИ НЕФИНАНСОВИ ПРЕДПРИЯТИЯ И ДОМАКИНСТВА

ЛИХВЕНА СТАТИСТИКА

Избрани показатели

Основни лихвени проценти и ДЛП					
	2023 януари	2023 декември	2024 януари	Годишно изменение	Месечно изменение
Основен лихвен процент (ОЛП) ¹	1.42	3.80	3.79	2.37	-0.01
ЛЕОНИЯ Плюс ²	1.82	3.79	3.79	1.97	-0.01
Лихвен процент по свръхрезерви ³	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Дългосрочен лихвен процент за оценка на степента на конвергенция (ДЛП) ⁴	1.85	4.01	3.94	2.09	-0.07

¹ ОЛП за текущия месец е равен на средната аритметична величина от стойностите на индекса ЛЕОНИЯ Плюс за работните дни на предходния календарен месец, а когато тази средна аритметична величина възлиза на стойност, по-малка от нула, ОЛП се определя в размер, равен на нула.

² Справочен индекс на сключените и изпълнените сделки за предоставяне на необезпечени овърнчайт-депозити в левове на междубанковия пазар в България. Месечните стойности са изчислени като средноаритметични от дневните стойности. Индексът не е наличен (п/а) в случаите, в които през отчетния период на междубанковия пазар няма сключени сделки за предоставяне на необезпечени овърнчайт депозити в левове. Считано от 1 юли 2017 г., индексът ЛЕОНИЯ Плюс заменя индекса ЛЕОНИЯ като база за изчисляване на основния лихвен процент. Данните до юни 2017 г. отразяват стойностите на индекс ЛЕОНИЯ, а от юли 2017 г. – на индекс ЛЕОНИЯ Плюс.

³ Отчетният период съответства на периода на поддържане, съгласно чл. 8 (2) от Наредба № 21 на БНБ от 26 ноември 2015 за задължителните минимални резерви, които банките поддържат в БНБ.

⁴ ДЛП се определя на база доходността до падеж на вторичния пазар по дългосрочна ценна книга (бенчмарк), емитирана от Министерството на финансите (сектор Централно държавно управление) и деноминирана в национална валута. Месечните стойности са изчислени като средноаритметични от дневните стойности.

Кредити ¹					
Нефинансови предприятия					
	2023 януари	2023 декември	2024 януари	Годишно изменение*	Месечно изменение*
Кредити, различни от овърдрафт в левове, нов бизнес					
кредити до 1 млн. евро, лихвен процент	3.35	4.21	4.22	0.87	0.02
кредити до 1 млн. евро, обем в млн. лв.	347.3	445.2	383.9	10.5	-13.8
кредити над 1 млн. евро, лихвен процент	3.61	4.74	4.28	0.66	-0.47
кредити над 1 млн. евро, обем в млн. лв.	476.7	799.0	417.7	-12.4	-47.7
<i>общо предоговорени кредити и кредити за рефинансиране в левове, обем</i>	358.2	600.4	357.9	-0.1	-40.4
Кредити, различни от овърдрафт в евро, нов бизнес					
кредити до 1 млн. евро, лихвен процент	4.15	5.53	5.14	0.99	-0.40
кредити до 1 млн. евро, обем в млн. лв.	72.6	69.1	80.6	11.1	16.8
кредити над 1 млн. евро, лихвен процент	4.13	5.81	4.93	0.79	-0.88
кредити над 1 млн. евро, обем в млн. лв.	917.4	958.8	816.0	-11.0	-14.9
<i>общо предоговорени кредити и кредити за рефинансиране в евро, обем</i>	683.3	648.6	673.5	-1.4	3.8
Лихвени проценти по овърдрафт, салда					
овърдрафт ² в левове	2.74	3.58	3.61	0.87	0.04
овърдрафт ² в евро	3.71	5.43	5.43	1.72	0.00
Домакинства³					
	2023 януари	2023 декември	2024 януари	Годишно изменение*	Месечно изменение*
Кредити, различни от овърдрафт в левове, нов бизнес					
кредити за потребление, лихвен процент	8.93	9.60	8.67	-0.27	-0.93
кредити за потребление, ГПР	9.45	10.14	9.21	-0.24	-0.92
кредити за потребление, обем в млн. лв.	591.2	607.4	747.1	26.4	23.0
<i>от които предоговорени кредити и кредити за рефинансиране, обем</i>	110.0	109.2	121.8	10.7	11.5
жилищни кредити, лихвен процент	2.61	2.58	2.57	-0.05	-0.02
жилищни кредити, ГПР	2.82	2.86	2.85	0.02	-0.01
жилищни кредити, обем в млн. лв.	480.7	754.8	635.4	32.2	-15.8
<i>от които предоговорени кредити и кредити за рефинансиране, обем</i>	169.4	164.2	205.1	21.1	24.9
други кредити, лихвен процент	3.34	3.90	4.23	0.90	0.33
други кредити, обем в млн. лв.	17.6	23.9	20.5	16.8	-14.1
<i>от които предоговорени кредити и кредити за рефинансиране, обем</i>	4.5	9.7	7.7	70.5	-21.0
от които кредити за Работодатели и самонаети лица, лихвен процент	3.17	3.75	4.19	1.02	0.44
от които кредити за Работодатели и самонаети лица, обем	15.7	20.4	17.3	10.4	-15.2
Лихвени проценти по овърдрафт в левове, салда					
овърдрафт ²	14.46	14.75	14.74	0.28	-0.01
в т.ч. кредити по кредитни карти ³	20.52	20.93	20.99	0.47	0.06

¹ Ефективни годишни лихвени проценти, среднопретеглени съответно с обемите по нов бизнес през отчетния период или със салдата към края на отчетния период. На база на постъпила допълнителна информация от банки е извършена ревизия на данните за кредитите за декември 2023 година. Наличието на ревизии е указано в обяснителните бележки към съответните таблици с данни.

² Лихвените проценти и обемите по нов бизнес и по салда за овърдрафта съвпадат.

³ Сектор *Домакинства* включва и сектор *Нетърговски организации, обслужващи домакинства (НТООД)*. Данните за кредитите за потребление и за жилищните кредити се отнасят само за сектор *Домакинства*.

⁴ ГПР включва всички лихвени плащания по кредита, както и всички такси, комисиони и други разходи за сметка на клиента, извършването на които е условие за отпускането на кредита.

⁵ Кредити по кредитни карти извън безлихвен гратисен период.

* Изменението при обемите е в проценти.

Източник: БНБ.

Депозити¹

Нефинансови предприятия

	2023 януари	2023 декември	2024 януари	Годишно изменение*	Месечно изменение*
Депозити с договорен матуритет в левове, нов бизнес					
лихвен процент	0.47	2.25	2.31	1.84	0.06
обем в млн. лв.	234.0	780.0	676.5	189.2	-13.3
Депозити с договорен матуритет в евро, нов бизнес					
лихвен процент	0.95	2.88	2.87	1.92	-0.02
обем в млн. лв.	303.9	522.0	367.7	21.0	-29.6
Лихвени проценти по овърнайт депозити, салда					
овърнайт-депозити ² в левове	0.01	0.04	0.03	0.03	0.00
овърнайт-депозити ² в евро	0.02	0.08	0.08	0.06	0.00

Домакинства³

	2023 януари	2023 декември	2024 януари	Годишно изменение*	Месечно изменение*
Депозити с договорен матуритет в левове, нов бизнес					
лихвен процент	0.29	0.95	0.74	0.46	-0.21
обем в млн. лв.	164.4	268.4	269.4	63.9	0.4
Депозити с договорен матуритет в евро, нов бизнес					
лихвен процент	0.88	1.41	1.06	0.18	-0.35
обем в млн. лв.	171.9	224.6	191.3	11.3	-14.9
Лихвени проценти по овърнайт депозити, салда					
овърнайт-депозити ² в левове	0.01	0.01	0.01	0.00	0.00
овърнайт-депозити ² в евро	0.01	0.01	0.01	0.00	0.00
Лихвени проценти по депозити, договорени за ползване след предизвестие, салда					
депозити, договорени за ползване след предизвестие ² , в левове	0.11	0.10	0.10	-0.01	0.00
депозити, договорени за ползване след предизвестие ² , в евро	0.16	0.15	0.15	-0.01	0.00

¹ Ефективни годишни лихвени проценти, среднопретеглени съответно с обемите по нов бизнес през отчетния период или със салдата към края на отчетния период. На база на постъпила допълнителна информация от банки е извършена ревизия на данните за депозитите за декември 2023 година. Наличието на ревизии е указано в обяснителните бележки към съответните таблици с данни.

² Лихвените проценти и обемите по нов бизнес и по салда съвпадат за овърнайт-депозитите и депозитите, договорени за ползване след предизвестие.

³ Сектор *Домакинства* включва и сектор *Нетърговски организации, обслужващи домакинства (НТООД)*.

* Изменението при обемите е в проценти.

Източник: БНБ.